

Miscellen.

Varia.

A solito dicendi genere non recte recedi existumo Diodori XVII 11, 5: ὁμοῦ δ' ἦν — μυγμὸς καὶ βοή καὶ παρακέλευσις, παρὰ μὲν τοῖς Μακεδόσι μὴ καταισχύναι τὰς προγεγενημένας ἀνδραγαθίας, παρὰ δὲ τοῖς Θηβαίοις μὴ περιδεῖν τέκνα καὶ γονεῖς ὑπὲρ ἀνδραποδισμοῦ κινδυνεύοντας, quod videtur corrigendum esse μὴ περιδεῖν τέκνα (καὶ γυναῖκας) καὶ γονεῖς κτλ. Scilicet historicis Graecis nec solum iis usitatissima dictio est παῖδες sive τέκνα καὶ γυναῖκες quo nomine multitudo imbellis legitime comprehenditur, ut in ipso illo Diodori capite § 3: οἱ δὲ Θηβαῖοι — συνάπτειν μάχην πρὸ τῆς πόλεως ἠτοιμάζοντο, τέκνα δὲ καὶ γυναῖκες συνέτρεχον εἰς τὰ ἱερά. Sic Thucydides, sic qui postea fuere atque ipse Diodorus locis permultis quos enumerare neque utile neque necessarium. Rarum est inverso ordine γυναῖκες καὶ παῖδες, veluti Iosephum in archaeologia scribere memini, conf. Thuc. III 104, 3 V 3, 4 Dion. Chrys. VII 10 μετὰ γυναικὸς αὐτοῦ καὶ παίδων Luciani Alex. 261 γυναῖκα καὶ τέκνα ἔχων. Interdum autem fit ut tertium adiciatur: τέκνα καὶ γυναῖκες καὶ γονεῖς Diod. XVII 15, τέκνα καὶ γυναῖκας καὶ τοὺς γεγηραγότας Diod. XVII 28¹ seu mutatis vicibus ξυνδεδραμήκει γὰρ σχεδὸν ἅπασα ἡ πόλις ἅμα γυναιξὶ καὶ γέρονσι καὶ παιδίοις Luciani Alex. 221. Quin etiam quartum additur: Isocr. Archid. 71 τοὺς μὲν γονέας τοὺς ἡμετέρους αὐτῶν καὶ τοὺς παῖδας καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὸν ὄχλον τὸν ἄλλον, quod dictionis tumidae atque elatae Isocrateae egregium exemplum non solum articulis additis convincitur, Herodis Attic. p. 176, 12 παῖδες καὶ γυναῖκες καὶ πατέρες γέροντες καὶ μητέρες, sed vides genus hoc rhetoribus esse accommodatius.

Iam vero in illa formula neque liberorum neque matrum familias mentionem facile desideres neque huc pertinet quod Aristides rhetor dicit II 421 Iebb: ἔμοι δὲ λόγοι πάσας προσηγορίας καὶ πάσας δυνάμεις ἔχουσι. καὶ γὰρ παῖδας καὶ γονέας καὶ πράξεις τε καὶ ἀναπαύσεις καὶ πάντα ἐθέμην τούτους, quae est gloriatio rhetorica, narratio historica non est. Adde quod si καὶ γυναῖκα singularem adiecisset, aequabilitatem verborum turbasset², si καὶ γυναῖκας, praeter hoc ne decenter quidem loqui esset visus.

¹ Exempla quaedam conguessimus mus. rhen. 48 p. 626. Hic propter similitudinem addo Philostr. v. Apoll. p. 15, 29 K²: καὶ γὰρ παιδία ξυπερρήκει καὶ γυναῖκα καὶ ὠλοφύροντο οἱ γεγηραγότες.

² neque aptum est λόγους γυναῖκα τίθεσθαι. Ceterum adeas

Denique quaeri potest num copulam omittere liceat, quemadmodum factum est Dionis Chrys. XI p. 151, 8 de Arn.: μετὰ παιδῶν γυναικῶν καὶ γονέων καὶ χρημάτων, quod minus aegre tolerarem si καὶ insuper ante γονέων deesset; nunc video, quod Thucydides III 36, 2 dixerat: παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας ἀνδραποδίσαι, id Dionys. Hal. de Thucyd. 845, 14 sic tradi: παῖδας δὲ γυναῖκας ἠνδραποδίσαν peccantibus utique librariis.

In vulgus notum est quod Graeci dixerunt ἐν τῷ παρόντι, quae locutio apud alios auctores rarius, apud alios saepius obversatur. In qua si qui χρόνῳ supplendum esse existimaverunt, certe falsi sunt neque quidquam obstat quominus τὸ παρὸν nominativum subiciamus. Sic κατὰ τὸ παρὸν, πρὸς τὸ παρὸν, ἐπὶ τοῦ παρόντος alia proprio quaeque significatu.

Sed ἐν τῷ παρόντι χρόνῳ ipsum quoque in usu fuit et antiquioribus velut Soph. El. 1293, et recentioribus velut Plutarcho morr. 824 C¹. Omnino enim χρόνος substantivum cum πάριμι verbo apte coniungitur nec minus καιρός, quare raro quidem sed recte dicitur ἐν τῷ παρόντι καιρῷ (Isocr. Areop. 78, Dem. 43, 39). At valde dubium est num Graeci ἐν τῷ παρόντι λόγῳ usurparint. Quam in quaestionem incidi dum Dionysii Hal. libellos pertracto, ubi est de Lysia p. 485 R: ὅτι δ' οὐκ ἔγραψε Λυσίας τὸν ὑπὲρ Νικίου λόγον — πολλοῖς πάνυ τεκμηρίοις ἀποδείξει δυνάμενος οὐκ ἔχω καιρὸν ἐν τῷ παρόντι λόγῳ. Hac enim ratione neque ante Dionysium quisquam locutus est, nisi forte ad auctores perditos nos provocabis, et Dionysius ipse, si ita loquendi fecisset initium, plura, opinor, exempla exhiberet, qui ἐν τῷ παρόντι non minus triginta locis habeat, κατὰ τὸ παρὸν haud paucis, ἐν τῷ παρόντι χρόνῳ passim. Iam vide quam inelegans et alienum a scriptore politissimo sit λόγος vocabulum intra trium periodorum spatium bis semis locis repetitum, ut illic factum videtur. Sed ne longus sem in re dilucida, cum χρόνος et λόγος alibi quoque saepenumero confusa esse reputaveris, ἐν τῷ παρόντι χρόνῳ Dionysium, ut alios, scripsisse concedes. Nam si quis hac occasione de Dionis Chrysostomi VII 117 nos admonebit, sciat ea verba multorum consensu corrupta iudicari: οὐκοῦν τότε μὲν οἶμαι παντὶ τῷ δήλῳ καὶ πολλὰκις λεγόμενον ἴσως, ὅτι βαφεῖς καὶ μυρροῦς — τὸ μὲν ἀριστον μὴ παραδέχεσθαι καθόλου τὰς

Platonis Menex. 248 E: Ταῦτα οὖν, ὦ παῖδες καὶ γονῆς τῶν τελευταίων ἀνάντων, ἐκεῖνοι τε ἐπέσηκτον ἡμῖν (ὑμῖν alii) ἀπαγγέλλειν — recte quidem, nam is, qui verba facit, tota oratione solos illos adloquitur neque mulieres in contione adsunt.

¹ Ibidem lacuna est 819 A τούτῳ δὲ τῷ τρόπῳ καὶ προσειάδας διακοπτέον ἀκαιροῦς συγκαταλέγοντα πολλοὺς τῶν ἀνεπιτηδείως ἐχόντων καὶ κατασκευὰς ἀχρήστους κελεύοντα συνεισφέρειν καὶ δίκας ἀπρεπεῖς ἀξιοῦντα συμπαρεῖναι καὶ ἄποδημίας ἀηδεῖς λιπαροῦντα, συναποδημῆν. Quae inseruimus, sententiam illustrabant. Ibid. 816 B αὐτοὶ στασιάζουσιν l. ἀντιστασιάζουσιν, aut mihi dicas cur αὐτοὶ huic uni praedicato adiciatur, reliquis non addatur, cum periodi structura quam maxime concinna sit. Nam profecto sensum peculiarem αὐτοὶ non habet neque ulla est in verbis oppositio qua postuletur.

πόλεις, τὸ δὲ ἡμῖν ἐν τῷ παρόντι λόγῳ διορίσαι μηδένα ἄν τοιοῦτον γίνεσθαι τῶν ἡμετέρων πενήτων κτλ. Hic ἡμῖν male habere de Arnim adnotat, ἱκανόν a Pflugkio, ἄρκοῦν a Kaysero, ἔμὸν vel ἐφ' ἡμῖν ab Emperio temptatum esse addit, quae satis violenta videntur. Quid si λόγῳ vitiosum esse nostra disputatio doceat, quoniam ἡμῖν per se non habet quod offendere possit. Conicias: τὸ δὲ ἡμῖν ἐν τῷ παρόντι λῶν διορίσαι. Nota quidem est quae inter ἀγαθὸς ἀμείνων et ἀγαθὸς λῶν statuitur discrepantia. Ac ne de comparativo dubites, adeas, si placebit, Lucianum Alex. 254: ἄμεινον δὲ αὐτὸν εἰπεῖν τὸν χρησμόν, Arriani peripl. c. XXII καὶ τούτους παρ' αὐτοῦ τοῦ θεοῦ αἰτεῖν ἱερεῖον χρωμέ- νους ἐπὶ τῶν ἱερείων, εἰ λῶν σφισι καὶ ἄμεινον θῦσαι. 'Expēdiatne' vertit interpres latinus¹.

κατηφῶ nec poetis usitatum est neque in prosa ante Aristotelem invenitur, deinde apud Philonem locis compluribus, tum Pseudoluc. Amores 415. Sed superest temporum iniuria Lesbionactis sophistae protrepticus, in quo de homine ex pugna sese recipiente haec leguntur p. 172 St.: δίχα δὲ διαιρεθεῖς, τῷ ἀναχωρεῖν ὑπηρετῶν καὶ τὸν ἐπιόντα ἅμα κίνδυνον φυλάττων κατὰ φύσιν, ταχέως καὶ τὸν ἀντιστάτην οὐ δυνήσεται ἀμύνεσθαι. Haec, quae corrupta esse iam Reiskius et Dobraeus monuerunt, sic velim restituas: καὶ τὸν ἐπιόντα ἅμα κίνδυνον φυλάττων, κατηφήσει ταχέως καὶ τὸν ἀντιστάτην οὐ δυνήσεται ἀμύνεσθαι, cum pronuntiatio corrupta vitium peperisse videatur². Praeterea notabis Hesychii glossam: καταφήσας ἀπορήσας ἀνιάσας.

Scilicet ut quaeque rarissima sunt, ita facillime pessumdantur. Documento sit Plutarchus praec. ger. rei publ. 814C: οὐ μόνον δὲ δεῖ παρέχειν αὐτόν τε καὶ τὴν πατρίδα πρὸς τοὺς ἡγεμόνας ἀναίτιον ἀλλὰ καὶ φίλον ἔχειν αἰεὶ τινα τῶν ἄνω δυνατωτάτων. Cui loco Bernardakis adnotationem hanc subiecit: 'Alterutrum scrib. aut τῶν ἄνω, quod praestat, aut τῶν δυνατωτάτων. In Palatino ἄνω supra est scriptum prima manu'. Unde fit ut paullo aliter atque editor sagacissimus³ de emendatione verborum iudicemus. Sic enim rem se habere existimamus: Plutarchum dedisse τινα τῶν ἀνωτάτων, hoc librariorum sive socordia sive ignorantia corruptum abuisse in τινα τῶν δυνατωτάτων, sed exstitisse correctorem qui ἄνω super syllabas corruptas adderet, qualis fere est rerum status in Palatino³, in reliquis libris

¹ Philostr. v. Apoll. I p. 24, 7 K.: οὔτε οὔτε ὑμῖν λῶν ἀπελθεῖν πρὸ τούτου, cf. p. 91, 3.

² Ibidem p. 170, 39 R. ἀλλ' ἀμύνετε, ὅσον ἕκαστος δυνατός ἐστι, τῷ θεῷ ἢ τῷ θεῷ (scil. nom. τὸ θεῖον). p. 173, 1 ἢ ἄλλο τι παρασκευάσατε κάλλιον ἢ ἄμεινον ἢ κάλλιον σημείον cf. infra: οὐκοῦν, οὐπερ (sic leg., edunt ὅπερ) εἶπον ὀλίγῳ πρόσθεν, οὐδεὶς ἄν κάλλιον παρασκευάσαι σημείον. p. 173, 15 οἱ μὲν ἄλλοι "Ἕλληνες ἢ οἱ γὰρ ἄλλοι "Ἕλληνες.

³ Cf. Platonis Hipp. maior. 248 D καὶ ἄνευ τούτου μετὰ εὐνομίας ἀδύνατον οἰκεῖν, ubi Schanzius adnotat: ἀνομίας, sed eu supra versum: ἀνομίας Vindob. suppl. 7. Quamquam illo loco ne εὐνομίας quidem sanum videtur. Contra apud Plutarchum si τῶν ἄνω verum esset, nemo δυνατωτάτων glossam addidisset, sed τῶν δυνατῶν.

ἄνω in ipsum verborum contextum receptum est. Sic Lys. κατὰ Διογ. p. 515 R et τούτων τοῖς et τούτων traditur, τούτοις emendatur, sic Dionys. Hal. de Dem. 1031 ἀληθές ὡς editur ἀληθῶς, sic Dionis Chrys. VII 133 pro ἀνεράστων ἐρώτων in codicibus ἀνεράστου τῶν ἐρώντων scribitur. Verum in Plutarcho illud lucramur quod, qua ratione eiusmodi corruptelae nascantur, unius libri fides edocet.

Atque haec quidem hactenus. Neque tamen finem disputandi prius faciemus quam emendatum proposuerimus Plutarchi locum qui est morr. 777 B: εἰ μὲν ἦς ἢ Βάτων ἢ Πολυδεύκης ἢ τις ἄλλος ἰδιώτης τὰ μέσα τῶν πόλεων ἀποδιδράσκειν βουλόμενος, ἐν γωνία τινὶ καθ' ἡσυχίαν ἀναλύων συλλογισμοὺς καὶ περιέλκων, φιλοσοφῶν ἄσμενος ἂν σε προσεδεξάμην καὶ συνῆν. Ἐδunt καὶ περιέλκων φιλοσόφων, ἄσμενος ἂν σε προσεδεξάμην κτλ. Libri titulus est περὶ τοῦ ὅτι μάλιστα τοῖς ἡγεμόσι δεῖ τὸν φιλόσοφον διαλέγεσθαι.